

EESC Info

European Economic and Social Committee

A bridge between Europe and organised civil society

June 2023 | FI

Available Languages:

ES	BG	CS	DA	EN	DE	ET	FR	EL	GA	HR	IT	LV	LT	HU	MT
NL	PL	PT	FI	RO	SK	SL	SV								

PÄÄKIRJOITUS

Pääkirjoitus

Hyvät lukijat

Seuraava täysistuntomme on taas työntäyteinen, ja käsiteltävänä on monia lausuntoja tärkeistä aiheista. Haluan kuitenkin nostaa esiin yhden aiheen: nuorison. Nuorten ottaminen mukaan demokraattisiin prosesseihin ei ole vain ”mukavaa”, vaan se on välttämätöntä, koska Euroopan tulevaisuus on heidän tulevaisuutensa. Tästä syystä yksi tärkeimmistä poliittisista tavoitteistani on ETSK:n muuntaminen todelliseksi uuden sukupolven foorumiksi, jossa nuoret saavat tuoda esiin mielipiteensä ja jossa ennen kaikkea heitä kuunnellaan. Tällä viikolla saamme mahdollisuuden käydä keskustelua ja tehdä päätöksiä eräistä tämän uuden sukupolven foorumin ensimmäisistä kulmakivistä.

Ensinnäkin teemme päätöksen uudesta ETSK:n nuorisoryhmästä. Meillä on vankka perusta tämän aloitteen viemiselle eteenpäin Euroopan nuorison teemavuoden jatkoksi ja komitean aiemman erinomaisen työn pohjalta. Ryhmä pyrkii kartoittamaan nuorten tänä päivänä kohtaamia erilaisia haasteita ja etsimään toimivia keinoja, joilla heidät saadaan mukaan ETSK:n toimintaan. Lisäksi ryhmä tarkastelee erilaisia vaihtoehtoja pysyvän nuorisuelimen perustamiseksi ETSK:hon. Ryhmän perustaminen on keino varmistaa, että nuorisoon liittyviä aiheita käsitellään kattavasti ja erittäin sitoutuneesti ja ennen kaikkea että ne ovat pysyvästi ETSK:n asialistan kärkipäässä.

Toiseksi aiomme tulevina viikkoina pohtia pilottihanketta EU:n nuorisotestin panemiseksi täytäntöön ETSK:n lausunnoissa. Tarkoituksena on varmistaa, että lausuntomme läpäisevät testin nuorten näkökulmasta. Tämä auttaa ottamaan huomioon nuorten näkökulmat, tarpeet ja toiveet päätöksentekoprosesseissa ja edistää näin aidosti osallistavaa toimintatapaa EU:n politiikan laadinnassa.

Luotan jäsentemme tukeen ja sitoutumiseen tulevina päivinä näiden päätösten viemiseksi läpi. Tämä on osoitus nuorille EU:n kansalaisille siitä, että komitea pitää lupauksensa, muuttaa sanat teoiksi ja tekee foorumistamme nuorten foorumin.

Oliver Röpkö

ETSK:n puheenjohtaja

TÄRKEITÄ PÄIVÄMÄÄRIÄ

5.-6. heinäkuuta 2023, Alexandria, Egypti

[EU:n ja Välimeren alueen maiden talous- ja sosiaalineuvostojen ja vastaavien elinten huippukokous 2023](#)

12.-13. heinäkuuta 2023, Bryssel

ETSK:n täysistunto

19. heinäkuuta 2023, Bryssel

[Energiaköyhyyden torjuminen oikeudenmukaisen siirtymän varmistamiseksi](#)

ASIAN YTIMEEN

ETSK:n esittelijä Jan Dirx kertoo ETSK:n kannan yhdestä EU:n asialistan kiireellisimmistä kysymyksistä: EU:n sähkömarkkinoiden uudistuksesta

ETSK on tarkastellut Euroopan komission suunnitelmaa näitä markkinoita varten, ja tässä artikkelissa Dirx kertoo lyhyesti, mitä komitea ehdottaa, jotta uudistuksesta olisi enemmän hyötyä kuluttajille, yrityksille ja yleisemmin kansalaisille.

Sähkömarkkinoiden uudistusta koskevasta ETSK:n lausunnosta keskustellaan komitean kesäkuun täysistunnossa.

SÄHKÖMARKKINOIDEN UUDISTUS: VAPAUTETAAN, KUN SE ON MAHDOLLISTA, JA SÄÄNNELLÄÄN, KUN SE ON TARPEELLISTA

Jan Dirx

EU:n sähkömarkkinoiden uudistuksen olisi perustuttava markkinavoimien ja valtiojohtoisen energiahuollon yhdistelmämalliin, sillä energia ei ole muihin verrattavissa oleva hyödyke.

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea on jo pitkään vaatinut EU:n sähkömarkkinoiden uudistamista. EU:n sähkömarkkinoihin kohdistuvat riskit ovat käytännössä päättyneet suurelta osin kuluttajien kannettavaksi.

Energian hinnat nousivat jo vuonna 2021, ja nousu kiihtyi entisestään Venäjän aloitettua hyökkäyssodan Ukrainaa vastaan. Sodalla oli suuri vaikutus fossiilisten polttoaineiden, erityisesti sähköntuotannossa usein käytetyn kaasun, hintaan, ja hinnankorotukset siirtyivät loppukuluttajien maksettaviksi.

Tämä kehitys johti Euroopan komission ehdotukseen sähkömarkkinoiden uudistuksesta. ETSK katsoo, että komission ehdotuksessa otetaan merkittäviä edistysaskelia, mutta ne eivät riitä.

Komitea esittääkin pidemmälle meneviä uudistusehdotuksia. Keskeisenä periaatteena komitealle on se, **ettei energiaa pitäisi käsitellä tavanomaisena hyödykkeenä: se on taloudellisen ja sosiaalisen järjestelmän oleellinen osatekijä ja näin ollen keskeisessä asemassa julkisten palvelujen tarjonnassa**. Tästä syystä on tarpeen luoda tulevaisuuden energia-alalle sääntelykehys, jolla varmistetaan energiansaanti ympäristöä säästävasti, kohtuullisin hinnoin ja luotettavasti ja taataan oikeus energiaan. Kehyksessä olisi yhdistettävä markkinavoimat ja valtiojohtoinen energiahuolto. Johtoajatuksena on **”vapautetaan, kun se on mahdollista, ja säännellään, kun se on tarpeellista”**.

Keskeisenä tekijänä komitean ehdottamassa mallissa on **julkishallinnon sähkömarkkinaväline** (E-facility): siinä ostetaan sähköä tuottajilta ja myydään sitä kotitalouksien, pk-yritysten, kansalaisten energiayhteisöjen ja suurkuluttajien sähköntoimittajille ja tilanteen ja mahdollisuuksien mukaan muille maille.

Komitea on tyytyväinen komission aikomukseen tehdä sähkömarkkinoista aiempaa kuluttajakeskeisemmät, mutta katsoo, että tässä olisi voitu mennä pidemmälle. Komitea on esimerkiksi sitä mieltä, että markkinat olisi organisoitava niin, että **omiin tarpeisiinsa sähköä tuottavat kuluttajat ja muut pienet markkinatoimijat voivat hyötyä mahdollisimman paljon itse tuottamastaan sähköstä silloinkin, kun ne syöttävät sitä verkkoon**. Toinen keino tarjota pientuottajille oikeudenmukaisemmalla tavalla tämä mahdollisuus on ajatuksemme **”sähköpankista”**. Sähköpankin ajatusta voidaan vielä pohtia ja kehittää.

Lisäksi komitea korostaa, että sähkömarkkinoilla on tapahtumassa ajattelutavan muutos, joka edellyttää epäilemättä lisä uudistuksia tulevina vuosina.

”KYSYMYKSEN KOHTEENA...”

Kysymyksen kohteena...

Euroopan komissio on hiljattain antanut ehdotuksen tavaroiden korjaamisen edistämiseksi sen sijaan, että ne vain korvataan uusilla tavaroilla, mistä on viime vuosina tullut yleinen vaihtoehto. ETSK esittää kuluvana kuukautena ehdotuksiaan korjauttamisoikeuden parantamiseksi. ETSK-Info pyysi Thierry Libaertia selvittämään ETSK:n pyrkimyksiä.

Thierry Libaert on aihetta käsittelevän ETSK:n lausunnon esittelijä, ja hän laati myös vuonna 2013 ETSK:n urauurtavan lausunnon, jossa suunniteltua vanhenemista käsiteltiin ensimmäistä kertaa EU:ssa. Eräistä lausunnon alkuperäisistä ehdotuksista on nyt tulossa todellisuutta.

Tavoitteena aito Euroopan laajuinen oikeus korjauttaa tavaroita

ETSK:n kysymys: Mitä uusia elementtejä komitea esittää korjauttamisoikeutta käsittelevässä lausunnossa?

Thierry Libaert: Tuotteiden korjattavuus on aihe, jossa Euroopan talous- ja sosiaalikomitean työ todella kiteytyy, kahdestakin syystä.

Ensinnäkin koska se liittyy kuluttajansuojan pitkäaikaiseen kehittämiseen etenkin kestävien tuotteiden hyväksi ja harhaanjohtavia ympäristöväittämiä vastaan. Ja toiseksi koska tämänkaltaisista aiheista laadittavat lausunnot hyväksytään täysistuntoäänestyksissä lähes aina valtavalla ääntenemmistöllä.

Korjauttamisoikeudesta yhdessä (yhteisesittelijä) **Emilie Prouzet'n** kanssa laatimani [lausunto](#) osoittaa, että kuluttajansuoja- ja ympäristönsuojelukysymykset kietoutuvat yhä tiiviimmin yhteen. Tuotteiden korjaaminen vähentää raaka-aineiden - varsinkin kriittisten raaka-aineiden - tarvetta ja ennen kaikkea kaatopaikkojen tarvetta aikana, jolloin sähkö- ja elektroniikkalaiteromua arvioidaan syntyvän 7,4 miljoonaa tonnia vuodessa.

Tuomme lausunnossa esille, että komitea kannattaa komission ehdotusta mutta kehottaa sitä menemään pidemmälle, jotta korjauttamisoikeus olisi olemassa muutenkin kuin vain teoriassa. Tähän sisältyvät tiettyjen sellaisten käytäntöjen (kuten sarjoitus) kieltäminen, jotka haittaavat korjaamista, tuotteiden kunnostuksen ja 3D-tulostuksen edistäminen sekä tehokkaan tuen tarjoaminen korjaajille esimerkiksi koulutuksessa. On myös tarpeen valistaa kuluttajia, sillä monet heistä eivät enää spontaanisti korjauta tavaroita vaan hankkivat tilalle heti uuden. Aiheeseen liittyvien toimien tulee olla kokonaisvaltaisia ja kattaa kaikki

---

ARVAA, KUKA ON VIERAANAMME...

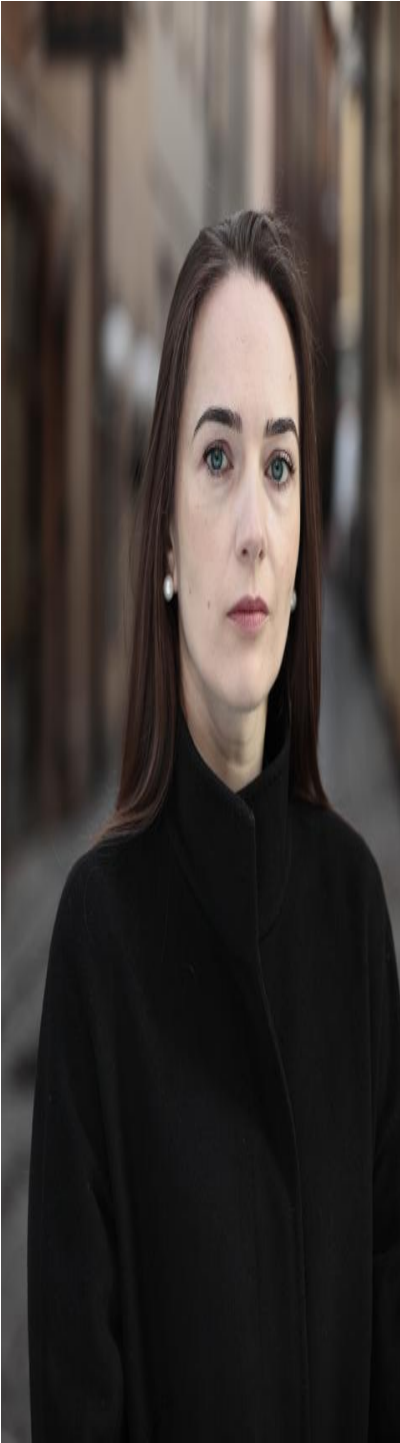
Yllätysvieras

Haastattelemme Yllätysvieras-palstalla tieteen, journalismin, kulttuurin, yhteiskuntaelämän ja politiikan merkkihenkilöitä.

Tässä kuussa puheenvuoron saa ihmisoikeusjuristi ja Center for Civil Liberties -ihmisoikeusjärjestön johtaja **Oleksandra Matvijtšuk** Ukrainasta. Hänellä on kokemusta sellaisten horisontaalisten rakenteiden luomisesta, joiden avulla ihmiset voivat osallistua laajamittaisesti ihmisoikeustoimintaan, erityisesti Euromaidan SOS -aloitteesta, sekä vuosien kokemus sotarikosten dokumentoinnista. Hän on laatinut useita raportteja YK:lle, Euroopan neuvostolle, EU:lle, Etyjille ja Kansainväliselle rikostuomioistuimelle. Hän käynnisti #SaveOlegSentsov-kampanjan Oleh Sentsovin ja muiden poliittisten vankien vapauttamiseksi Krimillä ja Donbassin alueella. Hän on vastaanottanut Etyjin valtuuskunnilta Democracy Defender -palkinnon ”poikkeuksellisista ansioista demokratian ja ihmisoikeuksien edistämisen saralla”. Vuonna 2022 Oleksandra

Matvijtšukille myönnettiin Right Livelihood -palkinto ja Financial Times nimesi hänet yhdeksi maailman 25 vaikutusvaltaisimmasta naisesta. Matvijtšukin johtamalle Center for Civil Liberties -ihmisoikeusjärjestölle myönnettiin vuonna 2022 lisäksi Nobelin rauhanpalkinto yhdessä Valko-Venäjän itsenäisyys- ja demokratia-aktivistin Ales Bjaljatskin ja venäläisen Memorial-järjestön kanssa.

Ukraina tekee Natosta vahvemman

Oleksandra Matvijtšuk

Ihmisoikeusasianajana olen dokumentoinut sotarikoksia tässä sodassa siitä lähtien, kun Venäjä aloitti sen vuonna 2014, jotta niistä kaikista annettaisiin rangaistukset ennemmin tai myöhemmin. Ihmisenä ymmärrän kuitenkin, että emme voi odottaa niiden lopettamista siihen saakka. Sen vuoksi kannatan sitä, että Ukrainan liittymisprosessi Natoon aloitetaan nopeasti.

Kohtaamiemme sotarikosten määrä on ennennäkemätön. Venäläiset joukot ovat tarkoituksellisesti tuhonneet asuinrakennuksia, kirkkoja, kouluja, sairaaloita ja evakuoitinkäytäviä, perustaneet suodatusleirijärjestelmän, järjestäneet pakkosiirtoja sekä siepanneet, raiskanneet, kiduttaneet ja murhanneet siviilejä miehitetyillä alueilla.

Tämä ei ole kahden valtion välinen sota. Kyseessä on kahden järjestelmän eli autoritarismin ja demokratian välinen sota. Venäjä yrittää osoittaa, että demokratia, oikeusvaltio ja ihmisoikeudet ovat vääriä arvoja. Jos ne ovat oikeita, miksi ne eivät pysty suojelemaan ketään? Miksi koko kansainvälinen rauhaa ja turvallisuutta edistävä järjestelmä ei kykene pysäyttämään Venäjän julmuuksia? Miksi minä, ihmisoikeusasianajaja, joka jo vuosien ajan on hyödyntänyt lakia suojellakseen ihmisiä, joudun nyt vastaamaan kysymykseen "Miten voimme suojella ihmisiä Venäjän hyökkäykseltä" sanomalla "Antakaa Ukrainalle nykyaikaisia aseita"?

Siksi, että tällä hetkellä lainsäädäntö ei toimi. Luotan kuitenkin siihen, että tämä on vain väliaikaista.

Venäjän armeija on jo vuosikymmenien ajan tehnyt kansainvälisiä rikoksia Tšetšeniassa, Moldovassa, Georgiassa, Malissa, Libyassa ja Syyriassa. Sitä ei ole koskaan rangaistu näistä rikoksista.

On katkaistava tämä rankaisematta jäämisen kierre. Nyt on perustettava hyökkäysrikoksia käsittelevä erityistuomioistuin ja saatettava Putin, Lukašenka ja muut näihin rikoksiin syyllistyneet vastuuseen teoistaan.

Tämän on rohkea askel, mutta se on oikein.

Vaikka olen ihmisoikeusasianajaja ja olen dokumentoinut sotarikoksia, jotta jonakin päivänä kaikki venäläiset rikolliset voitaisiin saattaa vastuuseen teoistaan, ihmisenä ymmärrän, että emme voi odottaa näiden rikosten lopettamista siihen asti. Näin ollen totean seuraavaa:

Niin kauan kuin Ukraina pysyy haavoittuvana, koko euroatlanttinen turvallisuusjärjestelmä on haavoittuva. Naton jäsenyyden sijaan eräät poliitikot puhuvat turvallisuustakeista, joita ei todellisuudessa voida millään tavalla rinnastaa Nato-sopimuksen 5 artiklaan. Kuinka erillisillä takeilla voitaisiin taata näin suuren maan turvallisuus, kun sitä ei voida tehdä minkäänlaisella yhdellä suojakilvellä Venäjän ohjuksia vastaan? Kuinka paljon ne tulevat maksamaan pitkällä aikavälillä erityisesti turvattomuuden välittömien seurausten, kuten elintarvikekriisin, vuoksi? Antavatko tietyt takeet mahdollisuuden kestäväen kehityksen jatkamiseen, kun se mitä rakennetaan nyt uudelleen, saatetaan tuhota jälleen huomenna? Tai mahdollisuuden turvata miljoonien

ukrainalaisten pakolaisten paluu Ukrainaan?

Ukraina ansaitsee pääsyn Naton jäseneksi. Se jakaa vapauden ja demokratian arvot ja on valmis puolustamaan niitä. Ukraina ei ole pelkästään edunsaaja vaan myös merkittävä tekijä liittoutuman turvallisuuden edistämässä. Nämä eivät ole vain lupauksia, vaan tämä on osoitettu taistelukentällä. Ukraina tekee Natosta vahvemman.

Ukrainan tosiasiallisen Naton liittymisprosessin aloittaminen on keino lopettaa sota, ei laajentaa sitä. ”Strateginen epävarmuus” tulee aina olemaan Venäjälle syy jatkaa hyökkäyksiä Ukrainaan.

Ukrainan kansa odottaa Vilnassa 11.-12. heinäkuuta 2023 pidettävältä Naton huippukokoukselta konkreettisia tuloksia. Aika vakuutella sitä, että ovi Naton on auki, on mennyt. Nyt on aika tehdä päätökset, joilla aloitetaan prosessi Ukrainan liittymiseksi Naton.

Venäjä on aina ollut aktiivinen. Venäjä on käyttänyt sotaa ja ulkomaisten alueiden miehittämistä keinona saada kansainvälinen yhteisö kohtaamaan tapahtuneet tosiasiat ja pakottaa se ottamaan huomioon uusi todellisuus. Naton osallistuvien demokraattisten maiden olisi vihdoin alettava hallita tätä prosessia. Olemme pitäneet turvallisuutta itsestäänselvyytenä aivan liian kauan. On otettava vastuu yhteisestä tulevaisuudestamme.

UUTISIA ETSK:STA

[ETSK pitää Euroopan suvereniteettirahastoa parempana vaihtoehtona kuin kansallisia tukia](#)

ETSK kannattaa sisämarkkinoiden 30-vuotisesta taipaleesta antamassaan valmistelevassa lausunnossa komission ajatusta yhdistää EU:n varoja keskeisiin vihreän teknologian hankkeisiin investoimiseksi sen sijaan, että löysättäisiin kilpailusääntöjä.

Jos valtiontukisääntöjä höllennetään Yhdysvaltojen inflaationhillintälain takia Euroopan teollisuuden suojelemiseksi kilpailussa Yhdysvaltojen kanssa, saatetaan päätyä epäsymmetriaan teollisuuttaan tukemaan kykenevien vauraampien jäsenvaltioiden, kuten Saksan, ja niiden jäsenvaltioiden välillä, joilla on vähemmän finanssipoliittista liikkumavaraa eikä siten varaa myöntää tukea. Tätä mieltä ETSK on [uudessa lausunnossaan](#), jossa se esittää katsauksen sisämarkkinoiden 30-vuotisesta taipaleesta ja luotaa sen tulevaisuutta.

”Paras tapa antaa uutta pontta EU:n teollisuuspolitiikalle ja vihreään teknologiaan tehtäville investoinneille on perustaa Euroopan suvereniteettirahasto”, totesi ETSK:n työnantajat-ryhmää edustava esittelijä **Felipe Medina Martín**, joka myös painotti tarvetta tarkistaa ja uudistaa nykyisiä valtiontukisääntöjä.

”On aiheellista pohtia valtiontuen myöntämisperusteita, niiden vaikutuksia ja hyödyllisyyttä. Osa aloista on voinut hyödyntää valtiontukia sekä niitä koskevia poikkeuksia ja vapautuksia, kun taas toiset eivät. Kun tähän lisätään vielä epätasapaino jäsenvaltioiden välillä, kilpailukyvyn eroista tulee EU:ssa suuria.”

ETSK:n lausunnossa tähdennetään, että sisämarkkinat ovat olleet kiistatta yksi EU:n suurimmista poliittisista, taloudellisista ja sosiaalisista saavutuksista, mutta niitä on kehitettävä jatkuvasti niin, että ne pysyvät muuttuvan todellisuuden ja edessä olevien haasteiden tasalla.

Etusijalle olisi asetettava **avoin strateginen riippumattomuus**: ehdottomina prioriteetteina olisi oltava toimitukset, kaupankäynti ja kriittiset raaka-aineet, ja tätä varten olisi hyödyllistä tehdä sopimuksia niiden maiden kanssa, joilla on samanlaiset periaatteet ja arvot.

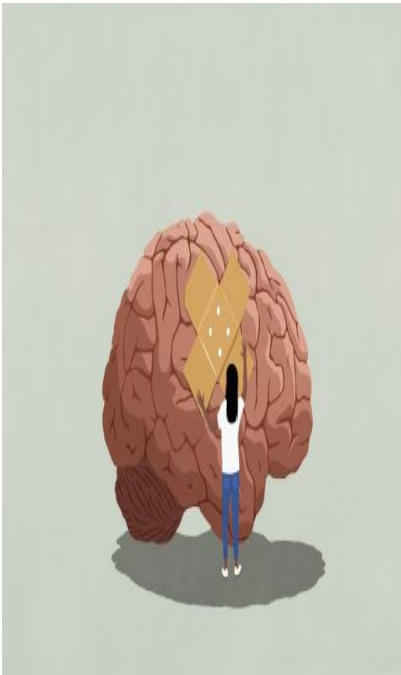
ETSK pitää huolestuttavana, että sisämarkkinoilla **suurin osa sääntelytaakasta syntyy edelleen jäsenvaltiotasolla**, kun kansalliset säännöt tulevat toisinaan voimaan ennen EU:n aloitteiden esittämistä, mikä estää harmonisoinnin ja saattaa vääristää sisämarkkinoita. Tämän välttämiseksi ETSK ehdottaa, että EU ryhtyy lainsäädäntötoimiin nykyistä ennakoivammin ja ripeämmin.

Työntekijöiden näkökulmasta ETSK toivoo, että yritysten kilpailukyvyn ja kestävyiden edistämisen lisäksi toteutetaan myös toimenpiteitä, joilla pyritään turvaamaan työn laatu, kansalaisten oikeudet ja kuluttajansuoja sekä pienempien yritysten tasapuoliset toimintaedellytykset.

”Maailma muuttuu, ja myös sisämarkkinoilla 30 vuotta käytössä olleen toimintamallin on muututtava, jopa radikaalisti, jos haluamme selviytyä uusista geopolittisista haasteista”, korosti ETSK:n työntekijät-ryhmää edustava yhteisesittelijä **Angelo Pagliara**. ”Jos haluamme taata todellisen kilpailukyvyn, meidän on päästävä eroon kaikista polkumyynnin muodoista – sosiaalisesta, verotuksellisesta ja kaikesta muusta polkumyynnistä –, sillä polkumyyni rapauttaa kilpailukykyä.”

Tämän yleisen lausunnon jälkeen on tarkoitus antaa erillisiä lausuntoja sisämarkkinoita koskevista erityisistä kysymyksistä. (dm)

[ETSK kehottaa laatimaan EU:n lainsäädäntöä työperäisten psykososiaalisten riskien ehkäisemisestä](#)

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea kehotti kansainvälisenä työturvallisuuden ja työterveyden päivänä 2023 Euroopan unionia antamaan sitovaa lainsäädäntöä psykososiaalisten riskien ehkäisemiseksi työpaikoilla. On yhä enemmän näyttöä siitä, että epävarma työ vaikuttaa merkittävästi työntekijöiden mielenterveyteen.

ETSK esitteli 27. huhtikuuta työllisyydestä ja yhteisötaloudesta vastaavan Espanjan valtiosihteerin **Joaquín Pérez Reyn** kanssa käydyn keskustelun yhteydessä lausuntonsa aiheesta [Epävarma työ ja mielenterveys](#).

Lausunnon esittelijä **José Antonio Moreno Díaz** muistutti, että on olemassa selvää näyttöä, jonka mukaan epävarma työ lisää

työntekijöiden mielenterveyden heikkenemisen mahdollisuuksia. Kyse on näin ollen kansanterveydellisestä ongelmasta.

Epävarma työ, johon kuuluvat mm. epävarmat työsuhteet, riistoon perustuvat määräaikaiset työsopimukset, työaika- ja työajan venyminen ja työajan suunnittelumahdollisuuden puuttuminen, loukkaa työntekijöiden perusoikeuksia, ja se tulee poistaa ja sitä tulee torjua kaikissa muodoissaan. ETSK kehottaa sen vuoksi hyväksymään EU:n tasolla sitovaa lainsäädäntöä sekä kehittämään ja ajantasaistamaan työterveyttä ja -turvallisuutta koskevaa direktiiviä (89/391/ETY).

”Tarvitsemme laadukkaan työympäristön, joka ei aiheuta fyysistä eikä psyykkistä kärsimystä. Tarvitsemme erityisen EU:n direktiivin psykososiaalisten riskien torjumisesta”, **Moreno Díaz** sanoi.

ETSK:n puheenjohtaja **Oliver Röpke** totesi: ”Tämä komitea on sitoutunut antamaan panoksensa EU:n sosiaalisen toimintaohjelman edistämiseen ja 2000-luvun haasteisiin valmiin, kestävä ja kilpailukykyisen Euroopan kehittämiseen. Tämä tarkoittaa muun muassa säällisiä työmarkkinaolosuhteita, työntekijöiden osallistumisen tukemista ja epävarmojen työsuhteiden torjumista.” (II)

EU:n vammaiskortti vammaisten henkilöiden liikkumisvapauden takaamiseksi

EU:n vammaiskortti, joka on ollut yksi vammaisliikkeen ensisijaisista tavoitteista, antaa vammaisille henkilöille mahdollisuuden käyttää perusoikeuttaan liikkua vapaasti EU:ssa samoin edellytyksin kuin muutkin.

ETSK on suhtautunut myönteisesti EU:n vammaiskortin käyttöönottamista koskevaan aloitteeseen, jonka Euroopan komissio on käynnistänyt auttaakseen vammaisia henkilöitä liikkumaan ja oleskelemaan vapaasti Euroopan unionissa.

Huhtikuun täysistunnossa antamassaan [lausunnossa](#) ETSK kuitenkin varoittaa, että korttia koskevan aloitteen onnistuminen riippuu vammaisaseman vastavuoroisesta tunnustamisesta EU-maissa. Tämä ei ole tilanne tällä hetkellä, joten vammaisilta henkilöiltä voidaan evätä

tukitoimenpiteet heidän matkustaessaan muihin EU-maihin. Tämä loukkaa perustavanlaatuisesti heidän liikkumisvapauttaan, joka on EU:n perusarvo.

Lausunnon esittelijä **Ioannis Vardakastanis** sanoi: ”Meillä on nyt ensimmäisen ja toisen luokan EU-kansalaisia, joista ensimmäiseen luokkaan kuuluvat ne, jotka voivat liikkua jäsenvaltioiden välillä matkustaakseen, työskennelläkseen, opiskellakseen tai asettua asumaan, ja toiseen luokkaan ne, jotka eivät voi tehdä niin. EU:n vammaiskortin myötä nämä esteet poistuvat.”

ETSK toteaa lausunnossaan, että EU:n vammaiskortti on ollut tärkeä prioriteetti vammaisliikkeelle, joka on vaatinut sitä jo pitkään. Lausunnossa suositetaan, että vammaiskortti perustetaan asetuksella, sillä sen avulla pystytään paremmin varmistamaan johdonmukainen ja yleinen soveltaminen ja välttämään erot täytäntöönpanossa kansallisella tasolla.

Olisi myös toteutettava täydentäviä toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että liikenne, palvelut ja rakennukset ovat kaikkien saavutettavissa, ja samalla kortin sisältämät henkilötiedot olisi suojattava tietosuojasetuksilla. Tällä tavoin kortti toimii EU:n vammaispassin tavoin.

ETSK katsoo, että kortti pakottaa jäsenvaltiot parantamaan nykyisiä järjestelmiään, jotka perustuvat ensisijaisesti lääketieteelliseen lähestymistapaan vammaisuuteen, ja mukauttamaan ne malleihin, jotka ovat vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan YK:n yleissopimuksen (vammaisyleissopimuksen) mukaisia.

Jotta varmistetaan, että kortti vastaa tarkoitustaan, ETSK on kehottanut ottamaan vammaiset henkilöt ja heidän järjestönsä täysimääräisesti mukaan kortin käyttöönoton kaikkiin vaiheisiin sekä seurantaprosessiin.

Toinen vaatimus koskee sitä, että EU:n vammaiskortti ja EU:n pysäköintilupa on pidettävä fyysisesti erillisinä kortteina. Tämä tekisi vammaisille henkilöille helpommaksi liikkua liikennejärjestelmissä ja käyttää julkisia palveluja. (II)

Työmarkkinavuoropuhelun tehokkuus edellyttää poliittista tahtoa ja sitoutumista

ETSK pitää komission ehdotuksia työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun tehostamisesta jäsenvaltioissa ja EU:ssa oikea-aikaisina ja tarpeellisina, mutta kehottaa toteuttamaan lisätoimia. Toimilla on parannettava kansallisen tason kuulemisiä työmarkkinaosapuolten kanssa, kansallisten ja Euroopan tason työehtosopimusneuvottelujen kattavuutta ja työmarkkinaosapuolten sopimusten täytäntöönpanoa.

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea suhtautuu myönteisesti Euroopan komission äskettäin esittämään aloitteeseen työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun vahvistamisesta ja edistämisestä EU:ssa. Se on kuitenkin tuonut esiin kysymyksiä, joihin on puututtava, jotta voitaisiin varmistaa työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun tarkoituksenmukaisuus ja tehokkuus kansallisella ja Euroopan tasolla.

Huhtikuun täysistunnossa hyväksytyssä [lausunnossaan](#) ETSK analysoi komission äskettäin antamaa tiedonantoa työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun vahvistamisesta ja ehdotusta neuvoston suositukseksi samasta aiheesta.

ETSK varoitti pitämästä työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun myönteisiä tuloksia itsestään selvänä ja suositti, että komission olisi tarkasteltava onnistuneita kansallisia, alueellisia ja alakohtaisia malleja ja kartoitettava, miksi niistä on tullut menestyksekkäitä.

”Komission aloite on tervetullut, koska sen tavoitteena on vahvistaa työmarkkinaosapuolten vuoropuhelua. Lausunnossa suositetaan kuitenkin lisätoimia esimerkiksi työmarkkinaosapuolten kolmikantavuoropuhelun parantamiseksi kansallisella tasolla, työehtosopimusneuvottelujen kattavuuden parantamiseksi ja neuvoston direktiivien hyödyntämiseksi, jotta voidaan kehittää selkeitä sääntöjä työmarkkinaosapuolten sopimusten täytäntöönpanoa varten”, sanoi lausunnon esittelijä **Pekka Ristelä**.

ETSK:n näkemyksen mukaan työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun tehokkuus edellyttää edustavia ja legitimejä työmarkkinaosapuolia, joilla on osallistumiseen tarvittava tietämys, tekninen valmius ja oikea-aikainen pääsy tarvittaviin tietoihin. Se edellyttää myös poliittista tahtoa ja sitoutumista vuoropuheluun. Työmarkkinaosapuolten itsenäisyyttä ja oikeuksia, kuten yhdistymisvapautta ja työehtosopimuksia, on noudatettava, ja on luotava suotuisat oikeudelliset ja institutionaaliset puitteet.

”Katsomme, että ehdotettu suositus on asianmukainen väline prosessin tukemiseksi, jos siinä vahvistetaan selkeät ja tehokkaat seurantasäännökset, joita komissio alun perin ehdotti. Jäsenvaltioiden välisen keskustelun perusteella tämä näyttää olleen ongelmana alusta alkaen. Suosituksen lopullinen teksti osoittaa, löytyykö aitoa poliittista tahtoa todella vahvistaa prosessia”, sanoi toinen esittelijä **Maryia Mincheva**.

Koska eräissä jäsenvaltioissa työmarkkinaosapuolten kolmikantaneuvottelut ovat pikemminkin muutoseikkoja kuin todellista asiaa, ETSK ehdottaa, että luodaan yhteiset ja tehokkaat puitteet työmarkkinaosapuolten osallistumiselle kansallisella tasolla. Jos työmarkkinaosapuolia ei oteta mukaan

tarkoituksenmukaisella tavalla, ETSK suosittaa, että komissio ryhtyy toimiin.

ETSK toteaa, että kansalaisvuoropuhelu, johon osallistuu moninaisempi joukko sidosryhmiä ja jossa käsiteltävien aiheiden kirjo on laajempi, on oma prosessinsa. Vastaavasti olisi myös tarpeen erottaa toisistaan yhtäältä työmarkkinaosapuolten ja toisaalta kansalaisyhteiskunnan valmiuksien kehittämiseen tarkoitettu tuki. (II)

ETSK peräänkuuluttaa eettistä ja turvallista metaversumia yrityksiä ja yhteiskuntaa varten

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea antoi huhtikuun täysistunnossaan lausunnon metaversumin vaikutuksista yhteiskuntaan. Lausunnossa korostetaan, että EU:n on puututtava nopeasti metaversumiin liittyviin mahdollisuuksiin ja riskeihin osallistavan ja turvallisen virtuaaliympäristön varmistamiseksi.

Metaversumi on jo osoittanut potentiaalinsa tarjota kustannustehokkaita ratkaisuja, nopeuttaa tuotantoa, parantaa laatua, vähentää riskejä ja lisätä tehokkuutta. Se vaikuttaa myös lupaavalta ympäristövaikutusten lieventämisestä ajatellen mahdollistamalla etätöiden ja vähentämällä fyysisen matkustamisen tarvetta ja hiilidioksidipäästöjä.

ETSK:n lausunnon esittelijä **Martin Böhme** korosti, että ”metaversumilla ja virtuaalimaailmoilla on merkittävä vaikutus elämäämme. Siihen liittyy mahdollisuuksia, mutta meidän on myös oltava tietoisia mahdollisista sudenkuopista.”

Virtuaalimaailmat tuovat useita riskejä erityisesti lapsille ja haavoittuvassa asemassa oleville ryhmille. Komitea kehottaa alustaoperaattoreita ottamaan käyttöön tiukat valvontamekanismit haitallisen sisällön suodattamiseksi ja poistamiseksi sekä suojatoimet

häirinnän, väärinkäytösten ja hyväksikäytön estämiseksi. Käyttäjät ovat kiinnittäneet huomiota myös riippuvuuteen, yksityisyyteen ja mielenterveyteen liittyviin ongelmiin.

Lisäksi voimassa oleva lainsäädäntö ei välttämättä riitä sääntelemään virtuaalimaailmaa. ETSK kehottaa EU:n toimielimiä varmistamaan, että metaversumissa noudatetaan reaali maailman lainsäädäntöä ja verosääntöjä ja että sen erityistarpeisiin vastataan uusilla toimenpiteillä.

Lausunnossa todetaan, että teollisuuden metaversumi tarjoaa merkittäviä mahdollisuuksia eurooppalaisille yrityksille, jotka pyrkivät optimoimaan toimintaansa, keräämään tietoja ja parantamaan suorituskykyään. Teollisuuden haasteita ovat muun muassa tarve lisätä näiden uusien teknologioiden hyväksyntää, työvoiman uudelleen koulutus sekä eettisten ja turvallisten kokemusten varmistaminen.

”Metaversumien rakentaminen yrityksille edellyttää erityisosaamista, ja pysyäkseen kehityksen kärjessä Euroopan on pyrittävä kehittymään jälleen houkuttelevaksi paikaksi tutkijoille”, totesi ETSK:n yhteisesittelijä **Hervé Jeannin**.

ETSK valmistelee metaversumista parhaillaan toista lausuntoa, joka on määrä hyväksyä vuoden jälkipuoliskolla. (gb)

Vihreän liikenteen on oltava taloudellisesti hyväksyttävä ja sosiaalisesti toteuttamiskelpoinen

Siirtyminen pitkän aikavälin kestäväan liikennejärjestelmään on mahdollista, mutta vain jos kansalaiset ja yritykset sitoutuvat kahteen tavoitteeseen: liikennealan päästöjen vähentämiseen 90 prosentilla vuoteen 2050 mennessä sekä siihen pääsemiseksi käytettäviin keinoihin.

Tämä on **Stefan Backin** ja **Mateusz Szymbanski** laatiman ja 27. huhtikuuta 2023 pidetyssä täysistunnossa hyväksytyn [ETSK:n lausunnon](#) keskeinen viesti.

Pitkän aikavälin vihreän liikenteen tavoitteiden saavuttamiseksi ”siirtymän on oltava houkutteleva ja realistinen, jolloin kansalaiset ja yritykset voivat pitää sitä hyväksyttävänä kolmelta näkökohdalta: taloudellisesti, sosiaaliselta kannalta ja käytännössä”, **Back** sanoi.

”Tämä on ainoa keino varmistaa yhteiskunnan aktiivinen tuki. Muuten on olemassa riski epäonnistumisesta, ja pahimmassa tapauksessa myös yhteiskunnallisista levottomuuksista”, **Szymbanski** lisäsi.

ETSK toteaa erityisesti, että siirtymän onnistuminen edellyttää tiettyjen ehtojen täyttymistä.

Ensinnäkin yritysten on tunnettava, että niitä ei rasiteta liiallisilla kustannuksilla ja että ne säilyttävät kilpailukykyensä sekä EU:n sisällä että sen ulkopuolella.

Toiseksi työntekijöiden on voitava kokea siirtymä hyväksyttävänä ja heille on annettava mahdollisuus mukautua uusiin työoloihin sosiaalisesti hyväksyttävällä tavalla.

Kolmanneksi sekä taajamissa että maaseutualueilla asuvien kansalaisten on hyödyttävä liikenteen saatavuudesta ja liikkumisesta kohtuullisin kustannuksin ja asianmukaisissa yleisissä olosuhteissa. (mp)

Eurooppalainen ohjausjakso: järjestäytyneen kansalaisyhteiskunnan laajassa kuulemisessa korostettiin tarvetta perusteelliseen uudistamiseen

ETSK toistaa pyyntönsä eurooppalaisen ohjausjakson uudistamisesta ja kehottaa laatimaan EU:n asetuksen, jolla kansalaisyhteiskunnan osallistumisesta sykliin tehdään pakollista.

ETSK:n huhtikuun täysistunnossa käsitellyssä ja hyväksytyssä lausunnossa komitea korosti, että talousuudistusten olisi perustuttava sosiaalisiin tekijöihin eikä enää pelkästään taloudellisiin indikaattoreihin. Se korosti myös, että maakohtaisia suosituksia koskevaa prosessia on tarkasteltava uudelleen, jotta jäsenvaltioita voitaisiin kannustaa ottamaan johtoasema suositusten täytäntöönpanossa.

Eurooppalainen ohjausjakso on vuosittainen kuuden kuukauden jakso, jolla koordinoidaan jäsenvaltioiden välistä talous-, sosiaali- ja finanssipolitiikkaa sekä seurataan kansallisia elpymis- ja palautumissuunnitelmia. Vaikka ohjausjaksolla on ollut tärkeä rooli siitä lähtien, kun se otettiin käyttöön vuonna 2011, sillä on osoittautunut olevan myös merkittäviä heikkouksia.

Tässä lausunnossa ETSK uudistaa kehotuksensa eurooppalaisen ohjausjakson uudistamisesta, jotta vahvistettaisiin sen läpinäkyvyyttä ja demokraattisuutta, järjestäytyneen kansalaisyhteiskunnan osallistumista sekä sen toiminnan tuloksellisuutta. ETSK suosittelee seuraavia toimenpiteitä:

- tarkistetaan ja täydennetään nykyisiä indikaattorijärjestelmiä ja parannetaan niiden keskinäistä johdonmukaisuutta, jotta voidaan kehittää arviointimenettelyjä.
- toimitaan niin, että maakohtaiset suositukset, jotka ovat ohjausjakson tärkeimpiä välineitä, kattavat kolmen vuoden ajanjakson, arvioidaan ja tarkastellaan niitä uudelleen kerran vuodessa, ja kytketään niiden täytäntöönpano EU:n talousarvioon, koska se on toimivin kannustin varmistaa sääntöjen noudattaminen.
- osallistetaan työmarkkinaosapuolten ja edustavien kansalaisyhteiskunnan organisaatiot järjestelmällisen virallisen kuulemismenettelyn ja sellaisen erityisen elimen avulla, jolle tämä tehtävä on osoitettu lakisääteisesti. Tässä prosessissa olisi annettava merkittävä rooli myös kansallisille talous- ja sosiaalineuvostoille.
- määritellään EU:n asetuksessa periaatteet ja yleiset vaatimukset, jotka koskevat järjestäytyneen kansalaisyhteiskunnan järjestelmällistä ja pysyvää osallistumista talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson eri vaiheisiin.

Lehdistötiedote

Lausunto kokonaisuudessaan (tk)

Venäjän toimia Ukrainassa olisi pidettävä ympäristötuhorikoksena EU:n lainsäädännön nojalla

Ukrainan sodasta on aiheutunut erittäin huolestuttavia mittavia rajatylittäviä ympäristövahinkoja. ETSK kehottaa pitämään Venäjän toimia rikoksena EU:n lainsäädännön nojalla ja korostaa ympäristönsuojelun tarvetta perusoikeuksien turvaamiseksi.

Ukrainan ekosysteemit ovat kärsineet pahasti: metsiä on tuhoutunut laajalti ja ilma ja vesi ovat saastuneet. Tämä uhkaa maan rikasta biodiversiteettiä, ekosysteemejä, ihmisten terveyttä ja maataloustuotantoa. ETSK vaatii yhdessä Euroopan parlamentin kanssa ympäristötuhon määrittelemistä rikokseksi EU:n lainsäädännössä, jotta Venäjä voidaan saattaa vastuuseen ja jotta voidaan estää tulevat ympäristötuhot.

”ETSK korostaa kiireellistä tarvetta tehostaa ympäristönsuojelua perusoikeuksien turvaamisen näkökulmasta Euroopan unionissa ja sen ulkopuolella. Tilanne on vieläkin kiireellisempi, kun otetaan huomioon Ukrainan sodasta aiheutuneet vakavat ympäristövahingot”, totesi esittelijä **Ozlem Yildirim**.

Komitea vaatii myös seurausten dokumentointia ja mittaamista, oikeussuojan varmistamista, vastuuvollisuutta ja oikeudenmukaista sodanjälkeistä jälleenrakentamista kansainvälisten normien mukaisesti.

Oikeus terveelliseen ympäristöön on keskeinen tekijä sosiaaliselle ja taloudelliselle hyvinvoinnille, sillä monet työpaikat ovat riippuvaisia terveydelle suotuisasta ilmastosta. ETSK kehottaa EU:n jäsenvaltioita ja toimielimiä tehostamaan olemassa olevia oikeudellisia välineitä ja toimia, joilla suojellaan oikeutta terveelliseen ympäristöön, erityisesti kun otetaan huomioon ekosysteemien haavoittuva tila Ukrainan konfliktin seurauksena. (ks)

ETSK:n vierailu kestävän energian mallikylään Etelä-Saksassa

Jäsenet tutustuivat pitkälle kehitettyyn ekosysteemiin, joka suojelee ympäristöä, tukee taloutta, kannustaa kiertotalouskäytäntöihin maataloudessa ja edistää sosiaalista yhteenkuuluvuutta.

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean jäsenten valtuuskunta vieraili 5. toukokuuta Wildpoldsriedissa, joka on kestävän energian mallikylä Allgäun alueella Saksassa.

Kylä tunnetaan onnistuneesta kestävän energian paikallisesta tuotannosta ja asukkaiden aktiivisesta osallistumisesta.

Kylän infrastruktuuri teki ETSK:n jäseniin suuren vaikutuksen: kylässä on tuuliturbiineja, biokaasulaitos, sähkön ja lämmön yhteistuotantolaitos ja paikallinen lämpöverkko sekä akustollinen aurinkosähköjärjestelmä.

Wildpoldsriedin innovatiivinen ja kestäväpohjainen malli on erinomainen esimerkki pitkälle kehitetystä ekosysteemistä, joka suojelee ympäristöä, tukee taloutta, kannustaa kiertotalouskäytäntöihin maataloudessa ja edistää sosiaalista yhteenkuuluvuutta kansalaisten osallistumisen avulla.

Vierailu oli ETSK:n kannalta erityisen kiinnostava, sillä komitea antaa EU:n toimielimille neuvoja kansalaisyhteiskuntaan liittyvistä kysymyksistä ja pyrkii kuroma umpeen yhteiskunnallisen osallistumisen ja EU:n toimintapolitiikkojen välillä olevaa kuilua. (ks)

UUTISIA RYHMILTÄ

Sisämarkkinat 30 vuotta: ETSK:n kriittinen arviointi

Felipe Medina, ETSK:n työnantajat-ryhmän jäsen

Euroopan unioni juhlistaa 30-vuotiaita sisämarkkinoita. Sisämarkkinat varmistavat tavaroiden, palvelujen, pääoman ja ihmisten vapaan liikkuvuuden, minkä ansiosta unionin kansalaiset voivat opiskella, asua, tehdä ostoksia ja työskennellä missä tahansa EU:n jäsenvaltiossa. Sisämarkkinat ovat oikeutetusti Euroopan unionin perusta ja keskeinen väline, ja ne ovat mahdollistaneet poliittisten, sosiaalisten ja taloudellisten rajojen poistamisen siirryttäessä kohti Euroopan kansalaisuutta ja eurooppalaista identiteettiä.

Viime vuosien tapahtumat Euroopan unionissa ja koko maailmassa saavat meidät pohtimaan, miten voidaan luoda entistä häiriönsietokykyisemmät

ja muusta maailmasta riippumattomammat sisämarkkinat. Euroopan talous- ja sosiaalikomitea käsittelee aihetta lausunnossaan [INT/1011 – Sisämarkkinat 30 vuotta – miten sisämarkkinoiden toimintaa voitaisiin parantaa](#). Lausunto hyväksyttiin komitean huhtikuun täysistunnossa.

Lausunnon keskeinen sanoma Euroopan unionin tulevaisuuden kannalta tiivistyy sanaan kilpailukyky. Lausunnossa painotetaan tarvetta luoda kaikille yrityksille tasapuoliset toimintaedellytykset ”niin, että edistetään kasvua ja oikeudenmukaista kilpailua sekä luodaan yritysmuuntoinen ja sosiaalisesti suotuisa toimintaympäristö”. ETSK on erityisen huolissaan siitä, että eurooppalaisilla yrityksillä on sisämarkkinoiden puutteista johtuvia ongelmia, jotka heikentävät yritysten kilpailukykyä ja kestävyyttä.

Kaikki Euroopan unionin rakennustyöhön osallistuvat ovat velvollisia valveuttamaan nuorempia sukupolvia jo toteutettujen toimien ja saavutettujen tavoitteiden merkityksestä sekä varoittamaan sisämarkkinoita uhkaavista vaaroista. Olisikin laadittava suuntaviivoja näiden vaarojen poistamiseksi ja edettävä näin kohti vahvempaa ja vakaampaa yhteistä tulevaisuutta.

Artikkeli on saatavilla kokonaisuudessaan osoitteessa <https://europa.eu/!PHPC3R>.

---

50 vuotta taistelua työntekijöiden hyväksi

ETSK:n työntekijät-ryhmä

Useat ETSK:n työntekijät-ryhmän jäsenet osallistuivat Euroopan ammattillisen yhteisjärjestön (EAY) 50-vuotisjuhllallisuuksiin.

Juhlatilaisuus järjestettiin Berliinissä 23.-26. toukokuuta 2023 EAY:n kongressin yhteydessä.

Useimmat ETSK:n työntekijät-ryhmässä edustettuina olevat ammattijärjestöt kuuluvat EAY:hyn. Työntekijät-ryhmä jatkaa yhteistyön kehittämistä EAY:n kanssa tulevina vuosina yhtenä prioriteettinaan, sillä molemmat tahot ovat pitkäaikaisia luonnollisia kumppaneita edistettäessä ja puolustettaessa työntekijöiden intressejä.

Työntekijät-ryhmän jäsenet ja ryhmän uusi puheenjohtaja **Lucie Studničná** osallistuivat kongressin aikana tärkeisiin keskusteluihin sellaisista aiheista kuin ammattijärjestöjen uudistaminen, työn tulevaisuus ja Euroopan tulevaisuus. Asialistan kärjessä olivat tulevat EU-vaalit: ammattijärjestöjen keskinäinen koordinointi sekä työnantajat-ryhmän ja EAY:n välinen koordinointi ovat keskeisessä asemassa pyrittäessä saamaan ihmiset äänestämään edistyksellisiä demokraatteja koko Euroopassa.

Muita merkittäviä keskustelunaiheita olivat sääntely tekoälyn käytöstä työpaikalla, samapalkkaisuusdirektiivin tinkimätön täytäntöönpano, kaikkien työntekijöiden kannalta oikeudenmukaisen vihreän ja digitaalisen siirtymän varmistaminen sekä ammattijärjestöjen jäsenkunnan kasvattaminen keinona torjua äänioikeiston nousua.

Kongressissa valittiin myös EAY:n uusi johtotiimi sekä annettiin manifesti ja hyväksyttiin EAY:n toimintaohjelma vuosille 2023–2027. (mg)

Miten rakentaa muutosjoustavia ja kestäviä eurooppalaisia terveydenhuolto- ja hoivajärjestelmiä: covid-19-pandemiasta saatuja kokemusten hyödyntäminen

Kansalaisyhteiskunnan organisaatiot -ryhmä

Kansalaisyhteiskunnan organisaatiot -ryhmän 25. toukokuuta 2023 Tukholmassa järjestämässä konferenssissa päädyttiin toteamaan, että terveydenhuollon on oltava ihmiskeskeistä ja että se on nähtävä sosiaalisena investointina eikä kustannuksena.

Tätä varten on muutettava yhteiskunnallista, taloudellista ja poliittista ajattelutapaa. EU:n jäsenvaltioiden on yhdistettävä voimansa covid-19-

pandemian aikana aikaansaadun yhteistyön pohjalta voidakseen rakentaa muutosjoustavia ja kestäviä terveydenhuolto- ja hoivajärjestelmiä, joissa ketään ei jätetä jälkeen ja joissa arvostetaan alan työntekijöiden, kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden ja vapaaehtoisten panosta.

Konferenssiin osallistui noin 90 kansalaisyhteiskunnan ja eri instituutioiden edustajaa kansalliselta ja Euroopan tasolta.

Avatessaan konferenssin kansalaisyhteiskunnan organisaatiot -ryhmän puheenjohtaja **Séamus Boland** muistutti, että jokaisella EU:n kansalaisella on oikeus kohtuuhintaiseen ja laadukkaaseen terveydenhuoltoon ja että EU:n kaikki jäsenvaltiot sopivat tästä vuonna 2017, kun ne hyväksyivät Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin. Kansalaiset toivat asian uudelleen esiin vuonna 2021, kun he vaativat Euroopan tulevaisuuskonferenssissa oikeutta terveyteen. Boland painotti myös sitä, että laadukkaan terveydenhuollon tarjoaminen kaikkein haavoittuvimmassa asemassa oleville – oli sitten kyse vanhuksista, nuorista tai vammaisista henkilöistä – edellyttää muutosjoustavia ja laadukkaita terveydenhuolto- ja hoivajärjestelmiä.

Kansaedustaja ja Ruotsin entinen sosiaali- ja terveysministeri (2019–2022) **Lena Hallengren** kertoi puheenvuorossaan Ruotsin pandemianaikaisista toimenpiteistä. ”Ruotsin valintoja pidettiin kansainvälisessä mediassa usein omituisina, mutta niiden vaikutus osoittautui riittäväksi. Ihmisiä kehoitettiin pitämään toisiinsa turvaväliä ja välttämään julkisilla paikoilla liikkumista. Muiden maiden sulkiessa koulunsa Ruotsi piti omansa avoinna, koska tiesimme, kuinka tärkeitä koulut ovat lasten ja nuorten kasvatuksen kannalta erityisesti niille, jotka tulevat vähävaraisemmista perheistä.”

Artikkelin voi lukea loppuun [verkkosivuiltamme](#).

SOON IN THE EESC/CULTURAL EVENTS

[EU:n avointen ovien päivä 2023: vierailijat toivotettiin jälleen lämpimästi tervetulleiksi](#)

Tänä vuonna 65-vuotisjuhlaansa viettävä Euroopan järjestäytyneen kansalaisyhteiskunnan tyyssija avasi jälleen ovensa vierailijoille.

Eurooppa-päivää on viimeiset kolme vuotta juhlistettu verkkotapahtumin, mutta 6. toukokuuta 2023 ETSK toivotti vierailijat jälleen tervetulleiksi toimitiloihinsa viettämään EU:n toimielinten yhteistä avoimien ovien päivää.

Mahdollisuus avata taas ovet yleisölle oli tavallistakin juhlavampi tilaisuus ETSK:lle, joka on Euroopan järjestäytyneen kansalaisyhteiskunnan edustaja ja joka lisäksi juhlistaa tänä vuonna 65-vuotisjuhlaansa.

Vierailijoille oli aamukymmenestä iltakuuteen tarjolla mm. elävää musiikkia ja monenlaista ohjelmaa: digitaalisia tietokilpailuja, onnenpyörä, ankankalastusta, pilapiirtäjä, lasten animaationurkkaus, simuloituja pikaäänestyksiä jäsenten kanssa sekä mahdollisuus käydä nopeita verkkokeskusteluja jäsenten ja jopa ETSK:n uuden puheenjohtajan kanssa, joka myös oli paikalla tapaamassa kansalaisia ja vapaaehtoisia.

Näitä aktiviteetteja ja viihdenumeroita kävi komiteassa seuraamassa jäsenten ja yli 60 vapaaehtoisena toimineen ETSK:n työntekijän lämpimästi vastaanottamina lähes 2 300 vierailijaa.

Klikkaamalla [linkkiä](#) pääset katsomaan kuvia tapahtumasta. (sp)

[ETSK osallistui Strasbourgissa järjestettyyn Euroopan nuorisotapahtumaan](#)

ETSK järjesti Euroopan nuorisotapahtumassa (EYE) Strasbourgissa työpajan 9. kesäkuuta 2023.

ETSK:n työpajassa esiteltiin suosituksia, joita oppilaat olivat esittäneet komitean vuotuisessa lippulaivatapahtumassa [Sinun Eurooppasi, sinun mielipiteesi](#) (Your Europe Your Say, YEYS), joka pidettiin 23.-24. maaliskuuta 2023.

Kaksi YEYS-tapahtumaan osallistunutta oppilasta esitteli ETSK:n jäsenen avustuksella tapahtumassa eniten kannatusta saaneet ehdotukset. Sen jälkeen pohdittiin avoimessa yleisökeskustelussa niiden toteutettavuutta.

EYE-tapahtumassa käsitellään nuorisopolitiikkoja ja nuorisotyöaloitteita, ja sen yhteydessä tarjoutui jälleen tilaisuus osoittaa YEYS-tapahtuman osanottajille ja yleensä nuorille, että heidän näkemyksensä otetaan huomioon EU:n tasolla.

[Täältä](#) saa lisätietoja YEYS-tapahtumasta ja vuoden 2023 tapahtumassa annetuista suosituksista. (sp)

[Navpaky-teatterin live-esitys ETSK:ssa on nyt katsottavissa videolla](#)

Kohokohdat musiikkiesityksestä "There, out of sight", jolla ilmaistiin kunnioitusta ukrainalaisten taistelulle demokratian ja vapauden puolesta, kuvattiin videolle, ja ne ovat nyt katsottavissa ETSK:n verkkosivuilla.

Puolalaisen teatterialan yrityksen Navpakyn toteuttamalla esityksellä kunnioitettiin tavallisten ukrainalaisten sankarillisuutta lauluin, jotka kertovat heidän elämäkokemuksistaan. Esityksessä kuultiin yhdeksän laulua nuorten erilaisista elämäkokemuksista, joiden taustalla ovat tapahtumat sodan repimässä Ukrainassa.

Esityksen takana olevana ajatuksena oli osoittaa, että vapautensa puolesta rohkeasti taistelevat ihmiset eivät ole näyttäviä pronssipatsaita vaan tavallisia ihmisiä, jotka ovat lihaa ja verta ja joilla on oma elämänsä ja omat ilonaiheensa ja huolensa.

Esitys järjestettiin ETSK:n vuotuisen "Sinun Eurooppasi, sinun mielipiteesi" -nuorisotapahtuman tämänvuotisessa päätösistunnossa 24. maaliskuuta. Laulut esitettiin ukrainaksi, ja ne oli tekstitetty englanniksi.

ETSK halusi tällä aloitteella korostaa, miten tärkeää on kuunnella nuoria, ja myös ilmaista komitean tuen ja solidaarisuuden Ukrainan kansalle näinä tuskallisina aikoina.

[Katso video](#) (dm)

Brysselin 20 kilometrin juoksu 2023: ETSK mukana EU:n joukkueessa keräämässä varoja ihmisoikeustyöhön

Komitea osallistui sunnuntaina 28. toukokuuta 2023 muiden EU:n toimielinten kanssa joukkueeseen, joka juoksi hyväntekeväisyystarkoituksen puolesta yhdessä Belgian pääkaupungin suosituimmista urheilutapahtumista. Se järjestettiin tänä vuonna 43. kerran.

Kuntoliikunnan iloa juhlistavaan tapahtumaan osallistui yli 40 000 juoksijaa ja kävelijää 89:stä eri maasta.

EU:n joukkue keräsi varoja Amnesty Internationalin ihmisoikeustyöhön.

Viestinnästä vastaava ETSK:n varapuheenjohtaja **Laurențiu Plosceanu** lähetti matkaan neljännen juoksijaryhmän yhdessä Euroopan parlamentin puhemiehen **Roberta Metsolan** ja Euroopan komission edustajan **Stefaan De Rynckin** kanssa.

Plosceanu korosti EU:n toimielinten vahvaa edustusta demokratian ja ihmisoikeuksien puolesta järjestetyssä tapahtumassa ja kuvasi ihmisjoukkoa ”40 000 kansalaisen hyökyaalloksi, joka juoksee rauhan, demokratian, ihmisoikeuksien ja EU:n arvojen puolesta”.

ETSK:n 60-päinen harjoittelijaryhmä osallistui juoksuun kerätäkseen varoja Ukrainan sodan veteraaneille yhteistyössä Promote Ukraine -kansalaisjärjestön ja liikunnallista kuntouttamista edistävän kansallisen lautakunnan kanssa. Varoilla rahoitetaan kuntouttamisohjelmia.

Tapahtuman järjesti Syndicat d'Initiative - Bruxelles Promotion 1886, ja siihen osallistui myös Belgian pääministeri **Alexander De Croo**, joka juoksi Belgian Punaisen Ristin hyväksi. (at)

Toimitus

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Daniela Marangoni (dm)

Tämän numeron laatimiseen osallistuivat

Millie Tsoumani (mt)
Daniela Marangoni (dm)
Daniela Vincenti (dv)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Giorgia Battiato (gb)
Jasmin Kloetzing (jk)
Katerina Serifi (ks)
Katharina Radler (kr)
Laura Lui (ll)
Marco Pezzani (mp)
Margarita Gavanis (mg)

Margarida Reis (mr)
Pablo Ribera Paya (prp)
Shah Parminder (sp)
Thomas Kersten (tk)

Yleinen koordinointi

Agata Berdys (ab)
Giorgia Battiato (gb)

Technical support
Bernhard Knoblach (bk)
Joris Vanderlinden (jv)

Osoite

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea
Jacques Delors -rakennus, Rue Belliard/
Belliardstraat 99, B-1040 Bruxelles/Brussel,
Belgique/België
P. +32 25469476
Sähköposti: eescinfo@eesc.europa.eu

ETSK-info ilmestyy yhdeksän kertaa vuodessa ETSK:n täysistuntojen yhteydessä. ? ETSK-info on saatavilla 23 kielellä.

ETSK-info ei sisällä virallisia selontekoja. Ne julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä tai muissa komitean julkaisuissa.

Jäljentäminen on sallittua, kunhan ETSK-info mainitaan lähteenä ja toimitukseen lähetetään linkki julkaisuun, jossa jäljennöstä on käytetty.

07/2023